

Propozície

Šaffova ostroha 2020

Krajská postupová súťaž a prehliadka sólistov tanečníkov v ľudovom tanci

Organizátor: Hornozemplínske osvetové stredisko

Termín konania: 19. 4. 2020

Miesto konania: MsDK Vranov nad Topľou

Uzávierka prihlášok: 23. 3. 2020

Charakteristika súťaže

1. Súťaž má postupový charakter a je dvojstupňová.
2. Krajská postupová súťaž a prehliadka sólistov tanečníkov v ľudovom tanci Šaffova ostroha 2020 je základným stupňom súťaže.
3. Súťaž je určená deťom, mládeži a dospelým.
4. Súťaž nie je tematicky zameraná, ani vymedzená.
5. Súťaž sa koná každý rok.

Ciele súťaže

Hlavným cieľom súťaže je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast jednotlivcov a kolektívov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie tradičného ľudového umenia a jeho folklorizovaných prejavov.

Ďalšími cieľmi sú:

1. prezentovať a konfrontovať súčasnú interpretáciu ľudového tanca;
2. prispievať k vyhľadávaniu talentov a osobností v oblasti ľudového tanca, upevňovať ich záujem o sebazvedčovanie, prispievať k účelnému a efektívnemu využívaniu voľného času;
3. podnecovať interpretov ľudového tanca a tanečných pedagógov v oblasti ľudového tanca na vyhľadávanie a poznanie tradičného tanečného materiálu;
4. podnecovať interpretov na hlbšie poznanie a osvojenie si ľudového tanca a jeho zákonitostí (forma tanca, štruktúra tanca, štruktúrna funkcia motívov v rámci motívických radov či tanečných sledov, vzťah tanečného a hudobného typu, vokálny prejav, funkcia tanca, tradičný odev a obuv, úprava, príp. používané náradie a pod.)
5. inšpirovať interpretov na tvorivú a kvalitnú interpretáciu ľudového tanca;

6. prispievať k zachovávaniu, rozvíjaniu a oboznamovaniu verejnosti s jedinečnými hodnotami ľudového tanca ako súčasťou nášho nehmotného kultúrneho dedičstva a s jeho nositeľmi a interpretmi.

Súťažné kategórie

A. kategória – tanečníci a tanečnice interpretujúci **tanec podľa nositeľov tanečných tradícií** (napr. tanečníci z folklórnych súborov)

A1. sólisti a sólistky,

A2. páry alebo trojice.

- súťažiaci musia absolvovať obe nasledovné časti:

a. povinná časť:

- **verbunk z Branova - (sólisti muži),**

- **starobabská z Myjavy - (sólistky ženy)**

- **starobabská z Myjavy - (páry)**

b. voliteľná časť: interpretácia ľubovoľného typu tanca z ľubovoľnej lokality (sólistka žena môže v tejto časti interpretovať aj párový tanec s nesúťažiacim partnerom)

- súťažiaci sú povinní spolu s prihláškou zaslať k voliteľnej časti **informácie o pramennom materiáli a zdrojoch našťudovania tanca** (videozáznam pramenného tanečného materiálu, prípadne aj ďalšie informácie – zápis tanca, údaje o nositeľoch, tanečnej príležitosti a pod.)

B. kategória: tanečníci interpretujúci **regionálnu tanečnú tradíciu** z regiónu, z ktorého pochádzajú, alebo v ňom dlhodobo pôsobia (napr. tanečníci z folklórnych skupín)

- súťažiaci sú povinní spolu s prihláškou zaslať informácie o **zdroji/zdrojoch** našťudovania tanca (napríklad videozáznam, údaje o nositeľoch a informátoroch, písomný zápis tanca, opis tanca a príležitosť, pri ktorej sa tanec tancoval).

C. kategória: interpreti ľudového tanca vo veku od **10 do 16 rokov**

- interpretácia ľubovoľného typu tanca z ľubovoľnej lokality.

N. kategória: nositelia tanečných tradícií (prehliadková kategória bez vekového obmedzenia).

Podmienky pre súťažiacich

1. Na súťaži sa môžu zúčastniť tanečníci, ktorí v roku konania súťaže dovŕšili 10 rokov a sú občanmi Slovenskej republiky, alebo majú štatút Slováka žijúceho v zahraničí, a prezentujú materiál z územia Slovenska, presahujúcich hraničných regiónov, alebo oblastí historicky obývaných Slovákmi.

2. Do základného kola súťaže sa súťažiaci prihlasujú **podľa miesta svojho bydliska alebo pôsobenia**. Ak sa v mieste bydliska/pôsobenia neuskutoční základné kolo, môžu sa prihlásiť do základného kola vo vedľajšom kraji, ak s tým budú súhlasit' organizátori a vyhlasovateľ súťaže.

3. Do krajského kola súťaže sa prihlásite vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra <http://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/saffova-ostroha/> v časti „Chcem sa prihlásiť“:

4. Súťažiaci prechádzajú všetkými stupňami súťaže s tým istým súťažným vystúpením, ktoré uvedú v základnom stupni súťaže.¹

5. Súťažné čísla môžu trvať **2 – 4 minúty**.

6. **Hudobný sprievod** môžu na krajskom kole tvoriť:

- sólisti inštrumentalisti (akordeón, heligónka, gajdica, gajdy a pod.),

- ľudová hudba,

- audiozáznam na nosiči CD, USB a pod.

7. Súťažiaci prechádza všetkými stupňami súťaže s tým istým súťažným vystúpením, ktoré uvedie v základnom stupni súťaže.

8. Na celoštátnom kole organizátor súťaže zabezpečí pre účastníkov ľudovú hudbu. Tá bude interpretovať melódie funkčne viazané k povinnému tancu podľa vlastného výberu.

9. Súťažiaci sa **nemôžu** prezentovať so súťažným číslom, s ktorým sa už v minulosti na súťaži zúčastnili a s ktorým získali titul laureáta súťaže (neplatí pre kategóriu N).

Porota

1. Na objektívne hodnotenie súťažných vystúpení sa zostavujú odborné poroty z aktívnych odborníkov z oblasti etnochoreológie, tanečnej pedagogiky, etnomuzikológie, etnológie a pod. s adekvátnou viacročnou praxou. Počet členov poroty s tanečným zameraním (tanečná podpegogika, etnochoreológia) má byť nadpolovičný.

2. Poroty môžu mať **3 až 7 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.

3. V odbornej porote **na krajskej úrovni** musí byť **jeden člen vymenovaný Národným osvetovým centrom**. Ostatných členov krajskej poroty menujú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk, ktoré organizujú krajské kolá súťaže.

4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. v porote **nemá** pôsobiť porotca, ktorý **súťažiaceho na súťaž pripravoval**, alebo je so súťažiacim **v blízkom príbuzenskom vzťahu**.

Hodnotenie súťaže

1. Hodnotenie prebieha zaradením súťažiacich v súťažných kategóriách do **zlatého, strieborného a bronzového pásma**, príp. **mimo nich**.

2. V zlatom pásme sa na krajskom kole súťaže udeľuje spravidla jeden **priamy postup** do celoštátneho kola v každej kategórii.² Na celoštátnom kole súťaže sa udeľuje spravidla jeden **titul laureáta**.

¹ Medzi stupňami súťaže môžu jednotlivci v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčani odbornej poroty.

² Na nižšom stupni súťaže môže porota v prípade vynikajúcich vystúpení udeliť návrh na postup ešte dvom súťažiacim v každej kategórii. Národné osvetové centrum, spolu s ďalšími odborníkmi rozhodnú podľa koncepcie a možností, či je možné návrhy prijať.

3. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť špeciálne ceny.
4. Na **krajskej** úrovni spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda poroty**.
5. Kritéria hodnotenia:
 - a. **štýlové, technické a výrazové zvládnutie daného typu tanca,**
 - b. **rešpektovanie zákonitostí daného typu tanca** (forma tanca, štruktúra tanca, štruktúrna funkcia motívov v rámci motivických radov, či tanečných sledov, etiketa tanečného prejavu – privolanie partnerky, ukončenie tanca, správanie a roly partnerov v tanci, hlasové prejavy – pokriky, ujúkanie...), pričom pri práci s videozáznamom nie je cieľom kopírovať filmovú predlohu, ale porozumieť systému tanca.
 - c. vhodný **výber hudobného repertoáru** viazaného na daný typ tanca,
 - d. vhodne **zvolený odev** a odevné doplnky,
 - e. využitie dosiaľ **neznámeho** pramenného materiálu,
 - f. **celkový dojem a presvedčivé zažitie tanca.**

Záverečné ustanovenia

1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpísaním generálnym riaditeľom Národného osvetového centra.
2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
3. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažiaci prijatý do súťaže, alebo môže byť zo súťaže vyradený.
4. Počas celého priebehu podujatia sú všetci súťažiaci k dispozícii vyhlasovateľovi a môžu byť podľa potrieb využití na prezentačné a spoločenské sprievodné aktivity v mieste konania súťaže i v blízkom okolí.
5. Deti sú povinné prísť na súťaž v sprievode dospeléj osoby (pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospeléj osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného, či sociálneho charakteru.
6. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažné dielo má vysporiadané všetky práva viažuce sa k tomuto dielu, najmä autorské práva a nevzťahujú sa na ne práva tretích osôb.
7. Súťažiaci udeľuje prihlásením do súťaže Národnému osvetovému centru a Hornozemplínskemu osvetovému stredisku licenciu v neobmedzenom územnom či vecnom rozsahu na celý čas trvania jeho majetkových práv k súťažným dielam, a to na tieto spôsoby použitia: vyhotovenie rozmnoženiny diel, zaradenie diel do databázy, sprístupnenie diel verejnosti, verejné vystavenie diel. Súťažiaci udeľuje túto licenciu bezodplatne a na účely propagácie súťaže Šaffova ostroha a Národného osvetového centra a Hornozemplínskeho osvetového strediska.
8. Autor dáva prihlásením do súťaže Národnému osvetovému centru a Hornozemplínskemu osvetovému stredisku súhlas so spracovaním osobných údajov uvedených v prihláške na účely spojené so súťažou Šaffova ostroha 2020, na všetky kolá tejto súťaže a na celý čas jej trvania.

Kontakt

V prípade nejasností kontaktujte odborného pracovníka pre folklór HZOS vo Vranove nad Topľou

Emília Štefanková

Hornozemplínske osvetové stredisko vo Vranove nad Topľou

Sídlisko 1. mája 74

093 01 Vranov nad Topľou

hzos.stefankova@gmail.com, 057/4422871, 0940 322 237